

Cuprins

<i>Argument</i>	9
-----------------------	---

PARTEA ÎNTÂI Secretul ortogramelor

S-A/SA	13
Fișe de lucru	15
Test	17
SAU/S-AU	18
Fișe de lucru	20
Test	22
IA/I-A	23
Fișe de lucru	26
Test	28
IAU/I-AU	29
Fișe de lucru	32
Test	34
NEAM/NE-AM	35
Fișe de lucru	37
Test	39
NEA/NE-A	40
Fișe de lucru	43
Test	45
MAI/M-AI	46
Fișe de lucru	49
Test	51
LAL/L-A	52
Fișe de lucru	55
Test	57

MIA/MI-A	58
MIE/MI-E ȘI ȚIE/ȚI-E	61
Fișă de lucru.....	64
VIE/VI-E ȘI VII/VI-I	65
Fișă de lucru.....	67
SĂI/SĂ-I	68
CEAI/CE-AI/CE AI	70
Fișe de lucru.....	71
Test.....	74
DEA/DE A/DE-A	75
DEAL/DE AL/DE-AL	77
Fișe de lucru.....	78
Test.....	80
COR/C-OR	82
CAȘ/C-AȘ	84
SAR/S-AR	86
CAR/C-AR	88
VAR/V-AR	90
Fișă de lucru.....	92
CAI/C-AI/C-A-I	94
MOI/M-OI	97
NAI/N-AI	99
NUL/NU-L	101
Fișe de lucru.....	103
Test.....	105
NUMI/NU-MI	106
TEI/TE-I	108
Fișă de lucru.....	110
AI/A-I	112

AL/A-L	114
Fișă de lucru.....	116
VA/V-A	118
Fișe de lucru.....	119
Test.....	121
Teste finale	123
Cuvinte care se scriu întotdeauna cu liniuță de unire	130
ANEXE: Texte propuse pentru transcrieri, dictări	133
<i>Bibliografie</i>	142

PARTEA A DOUA

Caruselul cuvintelor buclucașe

Capitolul 1

Scrierea cu <i>â</i> și <i>î</i>	145
Teste.....	147
Litera <i>x</i>	149
Teste.....	150
Scrierea cu <i>m</i> înainte de <i>p</i> și <i>b</i>	152
Teste.....	154
Cuvinte care conțin consoane duble	156
Teste.....	158
Cuvinte care conțin vocale duble	160
Teste.....	162
Scrierea cuvintelor care conțin grupurile <i>oa</i> și <i>ua</i>	164
Scrierea cuvintelor care conțin grupurile <i>ia</i> și <i>ea</i>	166
Scrierea cuvintelor care conțin grupul <i>ie</i>	168
Teste.....	170
Scrierea cuvintelor care conțin grupurile vocalice <i>ioa</i>, <i>eoă</i>, <i>eau</i>, <i>iau</i>	172
Test.....	173
Paronime	174

Capitolul 2

NICIUN/NICI UN	175
ALTĂDATĂ/ALTĂ DATĂ	176
ODATĂ/O DATĂ	178
DEODATĂ/DE O DATĂ	180
NICIODATĂ/NICI O DATĂ	182
CÂTEODATĂ/CÂTE O DATĂ	184
Fișă de lucru	185
DEMULT/DE MULT	186
DECÂT/DE CÂT	188
Fișă de lucru	190
ALTFEL/ALT FEL	192
DEFEL/DE FEL ȘI DELOC/DE LOC	194
Fișă de lucru	196
NUMAI/NU MAI ȘI NUMAIDECÂT/NUMAI DE CÂT	200
Fișă de lucru	202
ORICARE/ORICINE/OARECARE/OARECINE	204
Alte construcții cu <i>ori</i> sau <i>oare</i>	206
Fișă de lucru	208
BINEÎNȚELES/BINE ÎNȚELES	210
CUMINTE/CU MINTE	211
AUGUST/AU GUST	212
CUVÂNT/CU VÂNT	213
SĂ NU UITĂM!	214

Capitolul 3

ABREVIERILE	219
<i>Bibliografie</i>	222

S-A/SA

I. Explicații

Se scrie *sa* într-un singur cuvânt atunci când acesta se poate înlocui cu *ei* sau *lui*.

Exemple: Cartea *sa* este nouă.
Cartea *ei* este nouă.
Cartea *lui* este nouă.

Se scrie *s-a* în două cuvinte (cu liniuță de unire) atunci când acestea, împreună cu cuvântul care urmează, exprimă o acțiune săvârșită de persoana despre care se vorbește.

Exemplu: Maria *s-a jucat* în parc.

↓
acțiune

II. Exerciții

1. Transcrie enunțurile următoare. Identifică și subliniază *s-a* și *sa*, folosind culori diferite. Explică oral scrierea lor.

„Luna, lampă demodată,
S-a oprit pe cerul mat.”

(Stelian Filip, *Pastel modern*)

„Din două baloane cumpărate celor doi copii, unul s-a spart.”

(Tudor Arghezi, *Două baloane*)

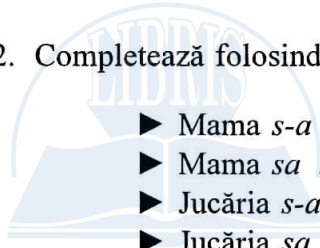
„Baruțu se apropie de sora sa.”

(Tudor Arghezi, *Cartea cu jucării*)

„Prâslea le povestește apoi istoria sa.”

(*Prâslea cel voinic și merele de aur*)

2. Completează folosind cuvinte potrivite pentru a obține enunțuri scrise corect.

- ▶ Mama *s-a*
- ▶ Mama *sa*
- ▶ Jucăria *s-a*
- ▶ Jucăria *sa*

3. Completează enunțurile următoare folosind una din formele: *sa*, *s-a*.

- ▶ Prietena este din Brașov.
- ▶ Colegul meu dus la teatru.
- ▶ Vecina vine de la piață.
- ▶ Alina supărat pe cățelul ei.

4. Taie cu o linie forma greșită.

- ▶ Livada *s-a/sa* este înflorită.
- ▶ Problema *sa/s-a* este rezolvată corect.
- ▶ Elevul *sa/s-a* încurcat la un exercițiu.
- ▶ Iepurele *sa/s-a* speriat de vulpe.

5. Selectează și scrie, din textele literare studiate, enunțuri care conțin cuvintele *sa*, *s-a*. Încercuiește cu o culoare diferită aceste cuvinte.

- ▶
- ▶
- ▶
- ▶
- ▶

6. Alcătuieste câte două enunțuri cu fiecare din cuvintele *s-a* și *sa*.

- ▶
- ▶
- ▶
- ▶

Fișa de lucru 1

1. Transcrie textele următoare, subliniază diferit formele *sa* și *s-a*, apoi explică oral scrierea lor.

„Fața sa luminoasă, privirea sa blândă, vocea sa dulce, toate exprimau duiosie și bunătate.”

(B.Șt. Delavrancea, *Bunica*)

„Băiatul s-a dus la fereastră. Un fulg, cel mare, s-a oprit. Fulgul a crescut până s-a prefăcut într-o femeie cu rochie albă...”

(H.C. Andersen, *Crăiasa Zăpezii*)

2. Completează spațiile punctate cu *sa* ori *s-a*.

„Moșul oprit din cale,
Cu toiagu-n poartă bate.”

(Otilia Cazimir, *Uite, vine Moș Crăciun!*)

„Femeia a dat din cap și a făcut un semn cu mâna albă.”

(H.C. Andersen, *Crăiasa Zăpezii*)

3. Ce cuvinte s-ar potrivi în locul punctelor, pentru ca propozițiile să fie scrise corect?

- ▶ Mama s-a
- ▶ Mama sa
- ▶ Haina sa
- ▶ Haina s-a

4. Formulează câte două propoziții cu fiecare din cuvintele *sa* și *s-a*.

- ▶
- ▶
- ▶
- ▶